

niets anders dan flatgebouwen en kantoren. Vijf jaar geleden was het nog een grote bouw-werf”, zegt Rapha Cohen van Waze. Vanop de 29ste verdieping van het hoofdkantoor van Google in Tel Aviv kijken we uit over een stadsdeel dat aan Manhattan of Sjanghai doet denken. Google nam de navigatie-app Waze in 2013 over, wat de aandacht van internationale investeerders voor Israëlische technologie wekte.

De Amerikaanse financiële reus Citi was toen al langer aan de slag in het land. Als een van de eerste internationale banken vestigde Citi zich al in de tweede helft van de jaren negentig in Israël. In 2011 opende de groep een innovation lab in Tel Aviv, met de bedoeling een ecosysteem voor de fintech-sector te creëren. Twee jaar later werd een accelerator opgericht om de fintech-starters een duwtje in de rug te geven.

“Fintech is zowel in kwantiteit als in kwaliteit uitgegroeid tot een significante sector in Israël”, weet Ornit Shinar, het hoofd van Citi Venture Investment & Fintech. “In cybersecurity voor de financiële sector is Israël een topspeler, maar ook in andere fintech-ontwikkelingen zoals data-analyse en artificiële intelligentie lopen we voorop. Van de zestig starters die de voorbije jaren in onze accelerator werkten, zijn enkele doorgesloegen tot grote, succesvolle ondernemingen. Alles samen hebben ze 300 miljoen euro kapitaal opgehaald.” Nu het fintech-ecosysteem functioneert, wil Citi er de vruchten van plukken. Want intussen hebben ook andere grote banken, zoals Santander, HSBC, RBS en Barclays, incubatoren in Israël.

Begin dit jaar richtte Citi een investeringsfonds op, dat minderheidsparticipaties neemt in fintech-bedrijven. Het gros van de deelnemingen zijn Amerikaanse bedrijven, maar ook drie Israëlische zijn in de portefeuille opgenomen (Illusive Networks, Dyadic Security en BlueVine).

Hoe slaagt een land als Israël, in bevolkingsaantal en oppervlakte vergelijkbaar met België, erin uit te groeien tot een technologie- en fintech-hub van wereldformaat? En waarom zou dat ook bij ons niet kunnen?

① Het leger als technologisch opleidingscentrum

Een belangrijke factor in het succes van Israël als start-up nation is de rol van het leger. Het land heeft goede staatsuniversiteiten, maar daar komt een militaire vorming bovenop “die jongeren samenhang, discipline en ondernemersgeest bijbrengt”, stelt Tsafir Atar, hoofd van de Citi-accelerator. Alle Israëlische mannen en vrouwen, moeten op hun achttiende twee tot drie jaar militaire dienstplicht vervullen. Pas daarna mogen ze gaan studeren. “In het Israëlische leger worden jongeren opgeleid in het gebruik van technologie om problemen op te lossen. Dat moeten ze doen in kleine teams en met beperkte middelen. Zo verwerven ze de juiste mentaliteit en vaardighe-

den om het als techondernemer te maken”, zegt Assaf Egozi, die de Israëlische vestiging van het Belgische fintech-platform B-Hive leidt (zie kader).

Wie voldoende technische competenties bezit, kan geselecteerd worden voor de militaire eenheid 8200. Dat is eigenlijk een

inlichtingendienst, die Business Insider omschrijft als ‘de beste techschool op aarde’. Alon Livshitz is een ondernemer die het klappen van de zweep leerde bij Unit 8200. Hij moest er militaire data analyseren.

“De kennis die ik daar opdeed in cyber intelligence, pas ik nu toe op financiële data”, vertelt hij. Livshitz richtte twee jaar geleden Essence Intelligence op, dat data sorteert en analyseert met behulp van robotica en artificiële intelligentie. “De verkregen informatie wordt inzichtelijk ge-

sualiseerd op een dashboard, waardoor bedrijfsleiders, bankiers of analisten veel sneller een beslissing kunnen nemen.”

“Ook dat is typisch Israël”, zegt Wim De Waele, de CEO van B-Hive. “De overgang van technologie voor militaire doeleinden naar civiel gebruik verloopt vrij vlot. Ze wordt niet, zoals in sommige andere landen, afgeremd of bemoeilijkt.”

Waarom kan dit niet in België?

Omdat het leger hier zijn rol helemaal anders invult. “Defensie is in België geen drijvende kracht in onderzoek en ontwikkeling rond technologie”, stelt De Waele nuchter vast.

② Er is risicokapitaal voorhanden

In de voorbije twintig jaar vestigden ruim 300 multinationals zich in Israël. Technologiebedrijven openden er belangrijke O&O-centra. “Ze maakten het land vertrouwd met hun manier van werken”, vertelt Ornit Shinar van Citi Ventures. “Maar ze

B-Hive wil de toegangspoort tot Europa zijn

Het Belgische fintech-platform B-Hive opende dit jaar een vestiging in Tel Aviv. Waarom eigenlijk? “Israël is top in cybersecurity. Daar kun je niet naast kijken”, zegt Wim De Waele, de CEO van B-Hive. “Maar ook in andere domeinen van de fintech tellen ze heel veel start-ups. Het potentieel is groot. B-Hive wil voor die Israëlische ondernemingen de toegangspoort tot Europa zijn. In het verleden keken ze vooral naar de VS en Nasdaq. Nu ontdekken ze dat de Europese financiële sector op technologisch gebied eigenlijk verder staat dan de Amerikaanse. Wij willen hun samenwerkingsmogelijkheden in Europa aanbieden. B-Hive kan hen in contact brengen met performante lokale Belgische banken als KBC en Belfius, internationale groepen als ING en BNP Paribas, maar ook met universiteiten en multinationale spelers in financiële dienstverlening, zoals Mastercard, Swift en Euroclear. Van zo'n kennisuitwisseling wordt iedereen beter.”

